

Pedagógiai szigorlati tételek

„A” tételek

1. A pedagógia mint tudomány: tárgya, felosztása, tudományközi kapcsolatai, segéd- és határtudományai; A pedagógiában alkalmazható főbb kutatási módszerek; A pedagógia tudománnyá válásának történeti folyamata az ókortól napjainkig (pedagógiai munkák, nevelési értekezések)
2. A pedagógia tárgya, feladata, feladatrendszere az elmélet és a gyakorlat kapcsolata. Az értékorientált pedagógia sajátosságai, cél és feladatrendszere, módszerei.
3. A katolikus közoktatási intézmények speciális küldetése, feladatai, helye, szerepe a társadalomban és a közoktatási rendszerben. A családi és az iskolai nevelő hatások kapcsolata.
4. A didaktika fogalma, tárgya, rendszere, fejlődésének főbb vonulatai.
5. A tanulás fogalma, alapvető jellemzői, a főbb tanuláselméletek. A konstruktivista tanuláselmélet.
6. Tanulási modellek (Carroll és Bloom)
7. A tanítási-tanulási folyamat szervezeti-és munkaformái, a megválasztásukat befolyásoló főbb tényezők és a résztvevőkre gyakorolt hatásaik.
8. A tanítási-tanulási folyamat eszközei és módszerei, a megválasztásukat befolyásoló főbb tényezők.
9. Az oktatási folyamat tervezésének különböző szintjei: a tanterv, a tanmenet, napi tervezés. Az egyes szintek közötti koherencia megteremtése.
10. A pedagógus szerepe, lehetőségei a tanítási-tanulási folyamatban. A pedagógus felkészülése (tanmenet, tematikus terv, óravázlat), személyiségének, értékrendjének, példaadásának szerepe az oktatás-nevelés folyamatában.
11. A motiváció meghatározása, fejlődése, a tanulási motiváció szerepe a tanulás eredményességében, a tanulási motiváció erősítésének lehetőségei.
12. Az ellenőrzés és az értékelés. Lehetőségei, típusai, hatása.
13. A katolikus iskolák nevelő-oktató munkája. Küldetésnyilatkozat, etikai kódex, hitoktatás és vallásgyakorlás a katolikus iskolákban. Jogszabályi vonatkozások. A katolikus oktatási rendszer felépítése, szervezete, a fenntartás és felügyelet speciális vonatkozásai.

14. Speciális didaktikai kérdések: tehetséggondozás (Tehetség modellek: Renzulli, Mönks, Czeizel Endre) , hátrányos helyzet, tanulási nehézségek, lemaradás, kudarcok a tanulásban; Okok, jelenségek, kezelésük.
15. Az iskola gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatai, lehetőségei a hatályos jogszabályok alapján. A gyermekvédelmi intézményhálózat és az iskola kapcsolatai. Gyermekvédelmi felelős, iskolapszichológus szerepe. Prevenációs lehetőségek.
16. A tanórán kívüli nevelés: szakkörök, klubok, kirándulás, tábor, stb. A tanórán kívüli nevelés speciális lehetőségei a katolikus iskolákban. (Lelki nap, az egyházi ünnepek megünneplése, kapcsolat a keresztény szellemiségű szervezetekkel pl. cserkészlet stb.)
17. Az iskola kapcsolatai, kapcsolatrendszerei; A kapcsolatok eredményes működtetésének főbb tényezői, a kapcsolatok eredményessége és a nevelés-oktatás eredményessége közötti összefüggések.
18. A magyar közoktatási rendszer felépítése és működése, az egyes szintek főbb jellemzői, a szintek közötti kapcsolódások.
19. A DIFER és a SZÖVEGFER programcsomag; Az iskolakezdés kritikus készség- és képességrendszere; Az eredményes iskolakezdés KORREKT eszközrendszere; A személyiség alaprendszerének komplex fejlesztését segítő szövegfeldolgozó eszközrendszer.
20. A magyar tanítóképzés történetének jelentős állomásai, fejlődésének főbb vonulatai a I. és II. Ratio Educationis rendelkezéseitől napjainkig különös tekintettel a katolikus egyházi vonatkozásokra.

Pedagógiai szigorlati tételek

„B” tételek

1. A nevelélmélet fogalma, tárgya, rokon tudományai; A keresztény nevelés jellemzői. A nevelési folyamat szerkezeti elemei; A nevelési eredmények mérése.
2. A személyiség fogalma, rokon fogalmai, szerkezete; A szocializáció folyamata; Az elsődleges szocializáció színtere: a család. A keresztény család sajátos szerepe az értékek közvetítésében.
3. A nevelés célja, a nevelési érték a keresztény nevelésben. Az érték fogalma, gyökerei a keresztény tanításban. (Tízparancsolat-szeretet törvénye stb.)
4. Erkölcsei nevelés, jellemnevelés a családban, az iskolában valamint a keresztény közösségben. A kortárs csoport jellemzői és helye a szocializáció folyamatában. Iskolai és hitéleti közösségek szocializációs szerepe.
5. Egészséges életmódra nevelés – az élet tisztelete, óvása, védelme az emberi társadalom és az egyén lehetőségei az emberi élet és a természet védelmében. A téma kapcsolatai a keresztény tanítással.
6. Esztétikai nevelés, a szép, jó és igaz, mint örök értékek. Megjelenésük az irodalomban és a különféle művészeti ágakban, a természetben stb. Az érték és a bővli elkülönítésének képessége, ízlésformálás.
7. Világnézeti nevelés, különös tekintettel a keresztény világnézetre. A hitoktatás rendszere hazánkban. Személyi és tárgyi feltételei. Tankönyvei, módszerei, főbb tartalmi elemei. A katolikus hitoktatás segítő internetes oldalak. A keresztény nevelés módszerei.
8. A személyiség komponensrendszerei (pszichikus, egzisztenciális kompetenciák); Kulcskompetenciák.
9. A kötődési háló szerepe a nevelésben; Kötődés és viselkedés; A csoportlét alaptényezői; A szociometria módszerének alkalmazási lehetőségei.
10. Egyéniségfejlesztés; Az egyéni különbségek problémái (affektív, habituális, kognitív, tehetségbeli különbségek)
11. A retardáció fogalma, okai, fajtái; A retardált gyermekek csoportosítása, szociokulturális depriváció. A retardáltak magatartászavarai és motoros működési zavarai /hiperaktivitás/, a kognitív funkciók zavarai.

12. Integráció, inklúzió, sajátos nevelési igényű gyerekek (SNI) a közoktatásban. Minimális cerebrális diszfunkciós, cerebroaszténiás, gyengénlátó és nagyothalló gyerekek az iskolában.
13. Az iskolaérettség fogalma, kritériumai; Iskolaérettségi alap- és kiegészítő vizsgálatok.
14. A tehetség fogalma, összetevői, korai felismerése; tehetséggondozás az óvodában, az általános- és középiskolában, a felsőoktatásban.
15. A FI-MO-TA gyerekek tünete, a velük és szüleikkel való foglalkozás pedagógiai kérdései, orvosi és pedagógiai terápiájuk.

A vizsgázó hallgató külön-külön húz A és B tételt. Az elégséges megszerzésének feltétele mind az A, mind a B tétel legalább elégséges kifejtése.

A felkészüléshez használják a félévi tematikákhoz csatolt kötelező és ajánlott irodalmat, továbbá tanáraik előadásait!

Jó felkészülést kívánunk:

a Neveléstudományi és Pszichológiai Tanszék oktatói